No. 2979 Zaterdag 27 Aug. 1938 55ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

Father James Marquette S.J.

[..]e de Midwest van de Verenigde Sta[..] land of te water bereist, kan niet [..]omen aan de indruk, dat de man [..]s naam aan het hoofd van deze bij[..]e staat, een markante figuur, ja [..]eroemdheid moet zijn, die waard is [..] zijn naam naast die van Washington, [..]coln, Grant en zovele andere groten [..]an den lande in ere gehouden wordt.

Die naam treft men overal aan. Om niet te spreken van de ontelbare straten die naar hem genoemd zijn, treft men in de Midwest nog 2 Counties en 5 steden en dorpen aan, die zijn naam dragen. Milwaukee heeft zelfs zijn vermaarde Marquette University, Chicago zijn Marquette Building, dat in zijn voorgevel in [..]onzen reliefs, de meest pakkende ta[..]elen te zien geeft uit de ontdekkings[..]t van de Mississippi.

Chicago heeft ook zijn Marquette mo[..], dat den groten ontdekker en [..]oorstelt met opgeheven kruis, Joliet zijn trouwe gezel aan zijn zijde en [..]onder[..] last gebogen Indiaan, [..] wie hij leefde en stierf, aan zijn [..]en. Chicago viert zelfs telken jare [..] 4 December zijn Marquette Day. In [..] Hall of Fame te Washington prijkt zijn standbeeld in Carrarisch marmer uitgevoerd door den vermaarden Italiaansen beeldhouwer Frentanove, tussen die van de andere onsterfelijken van het land. Een replica van dit beeld werd in [b]rons gegoten en opgericht in de stad Marquette aan Lake Superior (het Bovenmeer. Michigan heeft zijn Marquette Railroad en zijn Marquette River.

De niet-Katholieke Amerikaanse his[..] Bancroft heeft ongeveer een [..] de verdiensten van Mar[..] naar voren gebracht en schreef [..]em dit profetische woord: „The [..] of the West will build his monument", een voorspelling, die in de laatste 50 jaren ten volle in vervulling [..].

Ook Frankrijk bracht hem hulde door verleden jaar (1937) op 1 Juni in zijn geboortestad Laon ter herinnering aan het 3de eeuwfeest van zijn geboorte een standbeeld [illegible] dat gegoten werd [illegible] die tot dat doel [illegible] van heel Frankrijk.

Zo eert de wereld thans na 300 jaren de nagedachtenis van een heilig priester, een onverschrokken Missionaris en ontdekkingsreiziger.

En het geheim van deze algemene [..]dering? Een ander niet-Katholiek [..]storicus Dr. Quaife geeft het antwoord [..] die vraag, waar hij als volgt over [Mar]quette's persoonlijkheid schrijft: „[..] him through the centuries hovers [..]definible quality we designate as charm; without it one may win fame, but no the love of men".

Geboren in de oude Franse stad Laon op 1 Juni 1637, werd hij in zijn 17de jaar toegelaten tot het Noviciaat der Jezuïeten-orde. Na 12 jaren van onver[..]oten studie en gebed werd hij priester gewijd en reeds kort na zijn wijding [m]elde hij zich beschikbaar voor de Missie van Nieuw-Frankrijk, zoals Canada in dien tijd genoemd werd. Hij werd aangenomen en de 20ste September 1666 [..]dde hij te Quebec. Hij was toen in [..] 30ste jaar. Met ijver [illegible] op de studie der Indiaanse talen, [..]an hij er spoedig niet minder dan zes beheerste, en met die kennis toegerust vertrok hij naar zijn eerste Missiepost Sault Ste. Marie, aan de straat die het Huron-meer met het Bovenmeer ver[..]t, destijds het middelpunt van het [..]d der Ottawas.

Daar bij de bruisende watervallen [..]de hij de eerste kerk in wat wij nu [..]taat Michigan noemen. Op bevel van [..]overheid moest hij kort daarop een [..]e tocht ondernemen thans naar [..]ointe du Saint Esprit, een Missie[..] 400 mijlen verderop aan de Zuidelij[..]oever van 't Bovenmeer gelegen in de [..]heid van de Aposteleilanden. Rond[..]deze Missiepost hadden zich niet min[..] dan 8 Indianen-stammen gevestigd. [..] meesten hunner waren nog heide[..], doch door de prediking en de on[..]richtingen van den zwartrok, door [..] heiligheid en zijn innemende manie[..] won hij velen voor het Geloof.

Plotseling braken er vijandelijkheden [..]onder de Indianenstammen en dit [..]kte een einde aan zijn vruchtbaar [apo]stolaat aan het Bovenmeer. Door een [ver]raderlijke daad van de kant der Hu[..]en geraakten de stammen in oorlog [..]de Sioux. Marquette vermocht niet [..] storm te bezweren die het bestaan [..] zijn Missie bedreigde. Door schrik aangegrepen vluchten zijn Indianen naar de streken om het Huron-meer. Marquette volgde hen en tegenover het eiland Mackinac, in de straat van dezelfde naam, die de verbinding vormt tussen het Huron- en Michigan-meer stichtte hij een nieuwe Missie, die hij onder bescherming stelde van zijn heiligen Vader Ignatius. In weinige jaren maakte hij er een model-missie van.

Maar nu wachtte Father Marquette een andere taak van gans verschillende aard. Hij had zich reeds een grote naam verworven als Missionaris, thans zou hij onbewust en ongezocht een wereldvermaardheid krijgen als ontdekkingsreiziger. Hij had zijn Indianen reeds meermalen horen vertellen van een grote stroom ver naar het Westen, die zover naar het Zuiden ging, dat niemand wist, waar hij eindigde. Ze noemden hem Mississippi, „den Vader der wateren".

Reeds lang had hij de stille hoop gekoesterd, dat het hem gegeven mocht zijn die machtige stroom te vinden, die een nieuwe toegang zou geven tot het grote toen nog geheel onbekende binnenland van Noord-Amerika. Een nieuwe en betere verbinding met de zee, dan de St. Laurens-rivier, die verschillende maanden van het jaar door ijs versperd was, zou ook van het grootste belang zijn èn voor de ontwikkeling van het land èn voor de prediking van het Evangelie aan de talrijke stammen, die de oevers van de grote stroom bewoonden.

Geruchten over het bestaan van die mysterieuze rivier bereikte ook de meest romantische figuur in de Frans-Canadese geschiedenis van die dagen: Graaf Fontenac, Gouverneur van Nieuw-Frankrijk. Deze besloot een expeditie uit te zenden belast met het onderzoek naar het al dan niet bestaan van de rivier.

Father Marquette en een jonge Canadees, Louis Joliet, werden met de leiding belast. Joliet was nog slechts 24 jaar; Father Marquette was 36. Ze waren intieme vrienden; beiden avontuurlijk aangelegd en tegelijk gedreven door een onweerstaanbare drang om zich voor de Kerk en voor Frankrijk verdienstelijk te maken.

De 17de Mei 1673 [illegible] zij met nog 5 ondernemende, [illegible] Fransen als roeiers in twee lichte kano's van berkenbast de Missie van St. Ignace. Zij volgden de straat van Mackinac en vervolgens de oever van het Michigan-meer, aldoor roeiend en onder het zingen van oude Franse wijsjes. Bij het vallen van de avond liep men een of andere kleine baai binnen, waar men aan wal ging, een potje kookte en na zich in de bescherming der H. Maagd te hebben aanbevolen, de nacht onder de blote hemel in de bossen doorbracht.

Aldoor de oever van het meer volgend voer men de Baie Verte (thans Green Bay) in en bereikte men de uitmonding van de Fox-rivier. Enkele mijlen stroomopwaarts kwam men aan de Missiepost, door Father Allouez, S.J. een paar jaar van te voren gesticht, onder bescherming van den H. Franciscus Xaverius, op een plaats waar het tegenwoordige De Pere ligt. Een gedenkplaat, in 1899 door de burgers van De Pere aangebracht op een [illegible], zoals men er vele aantreft in de Staat Wisconsin, wijst nog de plaats aan waar eenmaal het kerkje van St. Franciscus Xaverius stond.

Na een kort oponthoud werd de reis voortgezet. De Fox was toen nog niet wat ze tegenwoordig is. Bij De Pere bevonden zich de zogenaamde Rapids of stroomversnellingen; hogerop watervallen, waaraan de tegenwoordige namen van Little Chute en Grand Chute (bij Appleton) nog herinneren. Het was onmogelijk zo'n rivier op te varen, zelfs niet met kano's. Herhaalde malen moesten deze uit het water worden gehaald om gedragen op de schouders der roeiers weer boven de rapids en chutes te water gelaten te worden.

Na veel moeite en inspanning werd het Winnebargo-meer bereikt van waaruit de Boven-Fox-rivier werd opgevaren, tot zover ze bevaarbaar was.

De 10de Juni werden de lichte kano's weer uit het water opgehaald en over een zogenaamde portage naar de Wisconsin overgebracht. Deze rivier zou de reizigers, zo werd hun door de Indianen daar ter plaatse verzekerd, naar hun doel voeren. Zij knielden neer, begonnen een noveen tot de H. Maagd en zetten hun reis voort. Ze hadden nu de stroom in hun voordeel. Het roeien was vrijwel overbodig, doch des te meer aandacht hadden zij te besteden aan het richtig sturen van hun broze vaartuigen om te voorkomen dat ze op rotsen zouden te pletter lopen.

Aldoor werd de rivier breder èn aldoor nam de stroom in sterkte toe. Met een gevaarlijke snelheid vlogen de lichte vaartuigen over het water. In de avond van de 7de dag werd de mond van de Wisconsin bereikt en weldra dansten de kano's op de op dat punt onstuimige wateren van de Mississippi. Een kreet van vreugde en dank steeg uit aller borst ten hemel. Het doel was bereikt: De vader der stromen, de legendarische Mississippi was gevonden. Het was tegen zonsondergang op de 17de Juni 1673.

De volgende negen dagen dreven ze stroomafwaarts. De 10de dag kwamen ze aan een Indianenkamp waar ze vriendelijk ontvangen werden. Bij zijn vertrek werd Marquette dringend uitgenodigd daar terug te keren.

De volgende dag kwam men weer aan een gevaarlijk punt, waar de broze kano's het hard te verantwoorden hadden; het was de plaats waar de Missouri zich met onstuimig geweld in de Mississippi stort. Nog 6 dagen werd de tocht voortgezet tot aan de mond der Arkansas. Men had de benedenloop der rivier bereikt, die reeds vele jaren vroeger door de Spanjaarden ontdekt was. De houding der Indianen was in die streek niet bepaald vriendschappelijk te noemen en van de kant der Spanjaarden was ook niet veel goeds te verwachten. Om te voorkomen, dat de vrucht van hun arbeid mocht verloren gaan, besloten onze ontdekkingsreizigers, hoe ongaarne ook, tot de terugtocht.

Wordt vervolgd

S.S. Volendam, 13 Juli '38.
fr. M. Radulphus.

Venezuela's Driejaren plan.

Enkele weken geleden is er in Venezuela een nieuwe ministerie gevormd in verband met het driejaren plan van den huidigen president Lopez Contreras.

Een der meest belangrijke punten van dit program, wat in de vorige maand werd gepubliceerd, is wel de aanmoediging en steun van immigratie uit Europa.

Van welk een belang dit is, moge blijken uit de cijfers van deze republiek, welke meer dan 30 maal zo groot is als Nederland, waar 8 millioen mensen wonen, terwijl Venezuela amper 3 millioen mensen telt.

Uit deze cijfers blijkt wel, wat een materiaal aan mensen dit rijke land nog gebruiken kan. En om dit materiaal te krijgen, is het thans wel de beste tijd daar, door de werkeloosheid in Europa ook tal van goede arbeidskrachten ter beschikking staan.

Met Denemarken heeft Venezuela een overeenkomst aangegaan, waarbij reeds 60 Deense families zijn geplaatst in deze Zuid Amerikaanse republiek en volgens berichten zijn er onderhandelingen gaande omtrent het laten uitkomen van Basken en andere nationaliteiten.

Een technisch instituut voor Immigratie en Kolonisatie bestudeert de verschillende kolonisatiemethoden en de moge[illegible] daarbij voor de eerste behoeften der kolonisten. De kolonie Mendoza was het eerste project van deze gouvernementsinstelling en is reeds in werking. Een tweede kolonie zal gesticht worden te Cirgua.

Van belang is zeker op welke wijze de Venezolaanse regering de verschillende plannen zal financieren. De uitgaven worden n.l. geschat op 364.515.000 Bs.

Venezuela is een der weinige landen in de wereld zonder staatschuld. In 1931 heeft dit land zijn laatste schulden voldaan en daarom wordt het door de financiers van verschillende landen als een aantrekkelijke beleggingsmarkt beschouwd, vooral ook omdat het land voorlopig nog ontzaggelijke rijkdommen bezit in zijn olievelden.

Toch is de regering van plan, ook bij de uitvoering van het drie jarenplan een conservatieve financiele politiek te voeren en de verschillende projecten te doen uitvoeren met eigen fondsen. Zo er toch vreemd geld aan te pas zou moeten komen, dan acht men het waarschijnlijk dat Venezuela bij de eigen bankiers zal aankloppen, die van hun kant dan zullen zorgen met hun relaties fondsen op korte termijn aan te boren.

Deze wijze van financiering gelijkt in sommig opzicht op die van de „New Deal" te Washington.

Een der programmapunten is ook de verbetering van de veestapel. Zo komen er deze maand uit de Ver. Staten 400 rasbeesten. Een enkele verscheping uit Baltimore kost $ 60.000. Ook particulieren werken hieraan mee. Zo komen er geregeld fokdieren uit Nederland en dezer dagen lazen we dat Dr. Menalco Solis met speciale zending in de Ver Staten, een contract heeft aangegaan met de Curaçao Trading Co als agenten van de Caribean & Dominion Line Ship Herma om 344 beesten van verschillende soorten gezond in Puerto Cabello af te leveren ter distributie over Venezuela. De gezamelijke prijs bedraag 75 duizend dollar.

Behalve uitvoering van verschillende openbare werken, immigratie en verbetering van de veestapel bevat het plan nog:

Uitvoersubsidies voor landbouw- en [illegible] gestichten, hieronder begrepen 300 dorpscholen; 16.065.000 Bs. voor hospitalen, klinieken en gezondheidsdienst; Verfraaiing van Caracas; de bouw van 23 vliegvelden en verbetering van de rivierentransport; Aanboring van nieuwe mijnen; verbetering van de radio-telegrafische dienst enz.

Ofschoon in het driejarenplan niet is opgenomen de Venezolaanse oliepolitiek, wordt toch het slagen van het plan afhankelijk geacht van de bloei van de Venezolaanse olievelden. Venezuela nam het laatste jaar de derde plaats in in de wereldproductie en volgde direct na de Verenigde Staten en Rusland. In de laatste maanden heeft de productie zelfs die van Rusland overschreden.

Welvaart en rust in Venezuela kunnen voor Curaçao niet anders als voordelig zijn. Daarom zal ieder van harte instemmen met de wens, dat de huidige plannen van deze zusterrepubliek in alle opzichten moge slagen en het land tot grote voorspoed moge brengen.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT

Was het de vorige week Spanje en in het bijzonder het antwoord van Franco, wat de bijzondere aandacht had van de Europese politiek; thans is het weer de toestand in Tsjecho Slowakije. In verschillende bladen hebben deze week berichten gestaan, dat Donderdag l.l. Runciman met zijn taak klaar zou zijn; uit de verschillende radiostations hebben we een dergelijk bericht niet vernomen en een feit is, dat Runciman momenteel nog aan zijn taak arbeidt.

RUNCIMAN

Maar het schijnt wel dat hij voor een zeer moeilijk stuk staat; want Donderdag is een speciale vertegenwoordiger van hem naar Londen geweest en heeft daar geconfereerd met de kopstukken der Engelse ministers n.l. Chamberlain en Halifax en Simon. En wat er Donderdagavond van deze conferentie door de Engelse radio werd verteld, was wel niet heel veel, maar toch wel zoveel dat er geen optimistische toon in te beluisteren viel. Bovendien bleek uit dit weinige, dat Duitsland feitelijk de schuld zou zijn van deze mislukking. Maar werd er bij gezegd, deze toestand in de minderhedenkwestie kan niet blijven duren. Door de Engelse radio werd verder gewezen op de grote moeilijkheden, welke door Duitsland worden veroorzaakt: 1o door de hetze van de Duitse pers, die de minste gebeurtenissen in Tsjecho Slowakije tot een hetze maakt; 2o de actuele manoeuvres in Duitsland en 3o de a.s. partijdag te Neurenberg.

De Brit. Broadc. was in alle geval Donderdagavond niet mals tegenover het doen van Duitsland.

HORTY

Tegenover Hongarije heeft Duitsland tijdens het bezoek van Horty heel lief gedaan en Hitler heeft beloofd, dat Duitsland de grenzen van Hongarije zal eerbiedigen. Hongarije althans heeft die belofte als een bijzondere gunst beschouwd en Duitsland verwacht daarvoor nu, dat Hongarije van het oude Burgenland wat oorspronkelijk Hongaars was, maar na 1918 bij Oostenrijk is gevoegd, zijn aanspraken op dat gebied zal laten varen.

Het is in de tegenwoordige politiek wel merkwaardig dat genoemde uitlating van Hitler, wat feitelijk niets meer als een plicht is van de tien geboden „Gij zult niet stelen" als een gunst beschouwd wordt.

HITLER

Maar, men kan zo iets begrijpen als men ziet, hoe tegen alle menselijke en goddelijke geboden in, de mensen in Duitsland worden behandeld, speciaal de Joden, de Katholieken en de Protestanten, die niet met de heidense toestanden mee willen.

We hebben de vorige keer al eens iets geschreven over de protestantse Ds. Niemöller. En nu vernamen we dezer dagen uit de radio, dat de bisschop van Rottenburg in Beyeren Mgr. Dr. Sproll, het slachtoffer is geworden van de Nazis.

Enige tijd geleden is dit ook reeds het geval geweest. De bekende moedige bisschop van Munster, Graaf von Galen, heeft daartegen toen publiek op de kansel geprotesteerd.

Bekend is het woord van den Keulsen Aartsbisschop von Droste Vissering, toen men hem tijdens de Kulturkampf in zijn paleis gevangen nam. Hij zeide toen:

„God zij geloofd, men gebruikt geweld."

En Bismarck moest wel enkele jaren later zijn tocht naar Canossa maken!

Toch moeten we betreffende deze geloofsvervolgingen nog eens de aandacht vragen voor de Volkenbond.

Driekwart jaar geleden hebben wij melding gemaakt van een actie, ondernomen door een internationale commissie „Pro Deo" te Genève, om het vraagstuk, of liever het feit, der geloofsvervolging in staten, die leden van de Volkenbond zijn, onder de aandacht van de Bond te brengen.

In de genoemde commissie hebben vertegenwoordigers der drie grote christelijke confessies zitting, n.l. een katholiek, een protestant en een schismatiek christen. „Vertegenwoordigers" moet hier in de ruimste zin worden verstaan, daar geen officiele afvaardiging aanwezig is. De commissie is een particulier initiatief van Geneefse christenen om de stem van de christelijke solidariteit in de Bond te laten horen.

In 1936 vroeg deze commissie een audiëntie bij den toenmaligen president der Assemblée, Z. Exc. Saavedra Llamas, om de aandacht der Bondsvergadering te vestigen op de schending der geloofsvrijheid in enige bij de Bond aangesloten staten. De voorzitter zegde toe, de commissie te zullen ontvangen, maar op het laatste ogenblik werd de audiëntie zonder nadere verklaring afgezegd; en terwijl de Assemblée een half-communistische organisatie van pacifisten plechtig ontving, stond „Pro Deo" op de mat.

In 1937, bij gelegenheid van de September-vergadering, heeft de commissie opnieuw een verzoek om gehoor tot den voorzitter, ditmaal Z. Exc. den Aga Khan gericht. Zoals we indertijd hebben medegedeeld kwam toen een aangetekend schrijven ongeopend aan de afzendster terug met de mededeling, dat aangetekende zendingen niet werden aanvaard; op een hernieuwde, nu niet-aangetekende toezending kwam geen antwoord meer.

Was de commissie destijds geneigd, dit echo-loos vergaan van haar schrijven aan het Volkenbondssecretariaat te wijten, onlangs vernamen wij, dat dit secretariaat zich later veel moeite gegeven heeft, om de gang van zaken na te speuren. Het resultaat van dit onderzoek was, dat de beide brieven van de commissie niet via het Bondssecretariaat, maar rechtstreeks aan den Aga Khan waren geadresseerd en dat deze weelgeplaagde Oosterling „nooit aangetekende brieven accepteert, tenzij hij weet van wie zij afkomstig zijn." Wat de niet-aangetekende

brief betreft, daarvan was, waar dan ook, geen spoor meer te ontdekken. Zodat men met het Bondssecretariaat concluderen kon, dat beide brieven hun bestemming gemist hadden „door een samenloop van omstandigheden onafhankelijk van de wil van het secretariaat."

Over zulke kleine drempels is de Geneefse Pro Deo-commissie bij de grote stappen, welke zij willen ondernemen, dus tweemaal gevallen.

Reeds in October l. l. was men van mening deze commissie dan ook de raad te moeten geven, dat zij, om in het Volkenbondsgebouw de stem van het vervolgde christendom te doen vernemen, steun moest zoeken bij de grote christelijke organisaties „om aldus met versterkt gezag te kunnen optreden en door een krachtige propaganda te bereiken, dat christelijke gedelegeerden in de boezem der Bondsvergadering het vraagstuk van de orde stellen"

De Geneefse commissie, gevormd door Abbé H. Carlier, dr. Raymond Vernet en dr. G. Lodygensky, heeft zich intussen op 1 Juni j.l. opnieuw gericht tot de voorzitter van de Volkenbondsraad om de aandacht te vestigen op de onhoudbare toestanden waarin de Christenen zich in Rusland en in het rode Spanje bevinden.

In de „Maasbode" (27 Juni l.l.) heeft baron van Wijnbergen de commissie de raad gegeven, zich „tot een ander adres te wenden" en als zodanig de a.s. bijeenkomst der Union Internationale geopperd.

Dat de Volkenbond, die voortdurend bezig is ballast uit te werpen om zwevend te blijven, afdoende raad zou kunnen schaffen tegen de geloofsvervolging, geloven ook wij niet. In de strijd voor en tegen God voert het Geneefse instituut geen beslissende wapens. Maar wat de eer van de Bond zelf en van de christen volken, die er lid van zijn, eist is wel, dat in die Bondsvergadering, waar al wat tussen hemel en aarde is ter tafel komt, ook de stem van het christelijk geweten, zij het ook tevergeefs, wordt vernomen.

Dat dit tot nu toe niet geschiedde, daarvan ligt de schuld niet alleen bij het bondsapparaat met zijn opzettelijke en onopzettelijke drempels, en minder nog bij de commissie, die bij gebrek aan prestige en routine over al deze drempels struikelde, maar het meest bij die vele christelijke bondsleden, bij de vertegenwoordigers der vele christelijke landen, die wel het recht en de gelegenheid hadden om in dit sanhedrin hun stem te verheffen en die het nochtans hebben nagelaten.

UIT DE INTERNATIONALE PERS.

De Crisis van de Volkenbond

Onder de titel „Een ideaal in de verstrooiing" schrijft oud-minister De Geer in „Ons Christelijk-Historisch Weekblad" over de veel besproken crisis van de volkenbond o.m.:

Is het dan niet juist, dat de pessimisten van 1919 door de feiten in het gelijk zijn gesteld?

Het antwoord luidt ontkennend.

De Volkenbond heeft ondanks fouten bij zijn oprichting gemaakt, en ondanks onvolkomendheden waaraan hij gedurende zijn gehele bestaan leed, zijn recht van bestaan bewezen.

Die „onvolkomendheden" — waarvan wel de voornaamste was het gemis aan universaliteit, bovenal de afzijdigheid van Amerika — hadden op de duur kunnen worden overwonnen.

En die „fouten" zijn goeddeels overwonnen door wat sedert de oprichting geschied is. De hoofdfout was de band met Versailles, tot uiting komend in het feit, dat de overwinnaars uit de oorlog de bond hebben gesticht en dat de „neutralen" eerst daarna toetraden. Dit was een noodlottige opzet, slechts uit de nawerking der oorlogspsychose te verklaren. Maar van die fout is zakelijk het laatste spoor uitgewist. Alle „overwonnen" staten zijn achtereenvolgens met volkomen gelijkgerechtigheid in de bond opgenomen. Duitsland werd er met gejuich ingehaald. Het kreeg onmiddellijk een vaste zetel in de Volkenbondsraad en speelde daar een eerste viool. Onder de bepalingen van het Pact is geen enkele, die de later toegetreden leden van de bond bij de stichters achterstelt. Zij hebben zich dan ook nooit als tweederangsleden gevoeld. In de dagen van Locarno werd de laatste herinnering aan het verleden weggevaagd en sloten Briand en Stresemann vriendschap namens hun wederzijdse volken...

De pessimisten van 1919 hebben slechts hierin gelijk gekregen, dat de Volkenbond (tijdelijk) gefaald heeft.

Niet hierin, dat dit falen uit zijn aard en doelstelling noodwendig moest voortvloeien en dus kon worden voorspeld.

Het kon evenmin worden voorspeld als de dictatuur in Duitsland.

En allen, die het wèl menen met de toekomst van ons geslacht en voldoende inzicht hebben in de oorzaken waaruit oorlogen voortkomen, moeten vurig hopen, dat de Bond straks zijn taak zal hervatten en tot een nieuwe, verhoogde, krachtontwikkeling zal komen.

De Bond, óf een ander orgaan met gelijke doelstelling en levend uit hetzelfde motief.

Want niet om de naam, maar om de zaak is het te doen.

Terecht zeide de heer Schmal op de jongste Volkenbondsdag (18 Mei) in den Haag: „De gedachte, dat ook onder de volkeren geweld voor overleg behoort plaats te maken, dat zij een gemeenschap

vormen, die een eigen orgaan nodig heeft, die gedachte is niet daarmede van de baan, dat men haar eenmaal in een rampzalig ogenblik aan het verdrag van Versailles heeft vastgekoppeld."

Het ideaal van de Volkenbond is thans in de verstrooiing.

Op het gebied van de internationale rechtsvorming viert het defaitisme hoogtij.

Als, naar het woord van Huizinga, ook op deze actie reactie zal volgen, dan zal de komende tijd een van Vredesordening zijn.

Laat ons hopen, dat het dan niet te laat is.

CURACAO.

PROGRAMMA

VAN ZONDAG 4 SEPTEMBER 1938 TER GELEGENHEID VAN HET 40-JARIG REGERINGSJUGILEUM VAN H. M. DE KONINGIN.

11.00 — 11.03

Wilhelmus, opening

11.03 — 12.00

1. Prelude en fuga in C-mineur... Bach
2. Piece Heroique.........Cesar Frank
3. Fantasia No. 1 in C-mineur...Bach
4. Toccata in C.........................Bach
5. Largo ....Händel
6. Toccata en fuga in D-mineur...Bach
7. Hear my Prayer.........Mendelssohn
8. Adagio cantabile..............Haydn
9. Siciliana uit de 5e Sonate...Händel
10. Fantasia (de grote) in C-mineur... Bach

12.00 — 12.30

Herdenkingsrede uit te spreken door Dr. W. J. Goslinga

12.30 — 13.00

1. Valerius Gedenck clancken
2. Alle man van Neerland's stam
3. Potpourri van Vaderlandse liederen
4. 't Is plicht dat ied're jongen
5. Wij willen Holland houden

13.00

Wilhelmus, sluiting.

MILITAIRE GEHEIMEN EN VOLKSFANTASIE.

H. Ms. Jan van Brakel is in Suriname geweest en zou daar met den Gouverneur en oud-minister Deckers naar Nickerie reizen. Maar de week waarin dit gebeuren moest, was nauwelijks begonnen, of Hr. Ms. schip werd plotseling naar Curaçao weer teruggeroepen.

In verband met dit plotselinge vertrek aldus lezen we in de Surinamer, hebben aldaar de allerwildste geruchten de ronde gedaan. Er zijn er zelfs, die met zekerheid weten te vertellen, dat er op Curaçao botsingen zijn voorgevallen tussen Surinamers en Curaçaoenaars.

Men kan deze geruchten, die op niets steunen, veilig verwijzen naar het rijk der fabelen.

Het vertrek van de Jan van Brakel is vermoedelijk een voorzorgsmaatregel met betrekking tot de stemming op Aruba.

De laatste tijd bleek uit de pers, dat er op Aruba een anti-Nederlandse stemming groeide door het optreden van den Gezaghebber, die zich meer vriendje van de Amerikanen van de petroleum-maatschappij dan Nederlands gezagdrager betoonde, zoals geklaagd werd. Deze gezaghebber is tijdens afwezigheid vervangen door den Heer Bartels Daal, hier wel bekend, die aardig op weg was de gemoederen te kalmeren en hervormingen in te voeren, die de algemene tevredenheid gaande maakten, maar... daarnaast bestond de vrees, dat als de eigenlijke gezaghebber zou terugkomen, hij het werk van zijn vervanger, dat feitelijk critiek betekende op zijn beleid, zou ongedaan maken, zodat er wel enige deining merkbaar werd.

De stemming kan nu aanleiding zijn geweest om de Jan van Brakel, ter voorkoming van 'ongewenste uitingen, thuis te hebben.

Iets bepaald ernstigs zal er wel niet zijn, want anders had de radio dit reeds verklapt. De Amerikaanse omroepstations zouden er als de kippen bij zijn geweest om het te vertellen, aangezien zij uiteraard bizondere aandacht besteden aan plaatsen, waar Amerikaanse ondernemingen werken.

Tot zover „De Surinamer".

En in de West lezen we:

De plotselinge terugroeping van de Jan van Brakel naar Curaçao heeft hier te lande aanleiding gegeven tot de wildste geruchten, welke nogal ongerustheid verwekten onder de velen, die familie of goede vrienden op Curaçao hebben.

Uit de correspondentie van onzen medewerker op Curaçao kan men zien, dat tot 1 Augustus, (datum waarop de oorlogsboot vertrok) er daar geen vuiltje aan de lucht was. Er is dus ook geen reden tot enige ongerustheid.

Een niet te controleren bericht maakt melding van een kabinetswisseling in Venezuela. Daar zulke dingen ginds een beetje anders plegen te geschieden, dan in de meeste andere landen achtte men het op Curaçao wel zo veilig zijn mannetjes wat dichter bij huis te hebben.

Tot zover de West.

Maar onder de laatste berichten, lezen we dan weer het volgende, waardoor het blad o.i. weer verder van huis kwam:

Even voor het ter perse gaan van ons blad vernamen wij, dat het overhaaste vertrek van de Jan van Brakel verband houdt met de omstandigheid, dat het Hollandse- en het Hollands gezinde deel van de Arubaanse bevolking ontevreden zouden zijn over de wijze waarop het Bestuur het Amerikaanse deel in vele opzichten voortrekt.

Wij geven het bericht onder reserve terug, omdat ten onzent in Bestuurskringen de verzekering gegeven wordt, dat de reden van de terugroeping van de oorlogsboot daar niet bekend is.

Als curiosa geven we deze berichten uit de Surinaamse bladen.

K.L.M.

De K.L.M. bericht ons, dat de enveloppen, die 12 Augustus met de „Troepiaal" naar haar Agentschap te New York zijn gezonden, thans op het K.L.M.-kantoor De Ruiterkade 3, kunnen worden afgehaald.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Aan den Opziener der veldwacht S. G. Evertsz is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend onder toekenning van pensioen.

De heer C. W. J. Jonckheer is benoemd tot tijdelijk adjunct-commies en werkzaam gesteld ter Griffie van het Hof van Justitie op Curaçao.

Tot plaatsvervangende leden in de Commissie, belast met het afnemen op Curaçao van de examens bedoeld in artikel 129 van de „Onderwijsverordening 1935", zijn benoemd:

Mej. L. J. M. Tummers en Mevr. E. C. Jansen-Fritz.

De tijdl. schrijver op het Bevolkingsregister op Curaçao, W. A. Palm, is overgeplaatst en werkzaam gesteld ter Gouvernements-secretarie;

De heer L. H. van Kanten is tijdelijk voor de duur van twee maanden benoemd tot tijdl. schrijver en werkzaam gesteld op het Bevolkingsregister op Curaçao.

De heer R. Perret Gentil is benoemd tot tijdl. schrijver en werkzaam gesteld ten kantore van de Lands Radio- en Telefoondienst.

Aan den assistent van de Chef der Werkplaatsen van Openbare Werken, A. W. J. Schlag, is twee weken vrijstelling van dienst en in aansluiting daaraan een maand binnenlands verlof wegens ziekte verleend.

De Koloniaal Ontvanger op Curaçao, B. I. Mussenden, tijdl Inspecteur der belastingen in Curaçao is met ingang van 1 September 1938 definitief in laatstgemelde functie benoemd.

De Commies alhier, R. D. de S. Arends, tijdl. Koloniaal Ontvanger op Curaçao, is met ingang van de 1ste September 1938 definitief in laatstgemelde functie benoemd.

De wnd. Gouvernements-Secretaris, R. Boskaljon.

VERDRONKEN.

In de nacht van 16 op 17 Augustus l.l. is de 26-jarige matroos H., terwijl hij in kennelijke staat van dronkenschap verkeerde, in het Schottegat te water geraakt en verdronken.

AANRIJDINGEN.

Op 17 Augustus l.l. had een aanrijding plaats tussen 'n autobus en 'n wielrijder, waarbij de wielrijder niet ernstig werd verwond.

Op 20 Augustus l.l had een aanrijding plaats tussen een autobus en den 30-jarigen wielrijder H. De wielrijder werd niet ernstig verwond ter verpleging in het ziekenhuis opgenomen.

DIEFSTALLEN.

De 34-jarige employé U. deed aangifte van diefstal van een damespantalon. De 14-jarige dienstbode van U., genaamd F., bekende de pantalon te hebben weggenomen. Proces-verbaal wordt opgemaakt.

Door den 26-jarigen P. werd aangifte gedaan van diefstal van een geldsbedrag. Een onderzoek wordt ingesteld.

Door den 32-jarigen koopman F. werd aangifte gedaan van diefstal van enige sieraden en snuisterijen. Bij onderzoek bleek dat de 15-jarige bediende J. zich aan die diefstal had schuldig gemaakt. Proces-verbaal wordt opgemaakt.

Door den 24-jarigen matroos R. werd aangifte gedaan van diefstal van een kelin geldsbedrag. De Politie stelt een onderzoek in.

OPIUM.

Door de Poliie geverbaliseerd terzake het in bezit hebben van opium de 34-jarige Chinese zeeman W.

HAZARDSPEL.

Door de Politie geverbaliseerd terzake het gelegenheid geven tot hazardspel de 34-jarige Chinese hotelhouder S. en terzake het deelnemen aan hazardspel de Chinezen L. en H.

OPRICHTING DER KATHOLIEKE VERKENNERIJ OP ARUBA.

De oprichting van de Kath. Verkennerij op Aruba, welk feit we reeds in onze vorige editie aankondigden, is geworden tot een werkelijk uniek feit in de geschiedenis der jeugdbeweging in de West.

Woensdag j.l. was de Diocescaan Verkenners Geestelijke de Z. E. P. de Bruyn reeds naar Aruba afgereisd om de laatste voorbereidingen te treffen voor de installaties van de verkennners en voortrekkers.

Donderdagmorgen bracht de K.L.M. als hoge gasten voor deze plechtigheden Z. Ex. De Gouverneur, Z. Exc. P. I. Verriet alsmede de dioc. com. de heer P. Boelens. Op het vliegveld waren ter begroeting aanwezig de Gezaghebber de Hr. Bartels Daal, verschillende Paters Dominicanen, het groepscomité met als voorzitter de heer J. Oduber.

Tegen vijf uur in de middag zou op een terrein bij de school der Fraters de installatie plaats hebben van de verkenners van Oranjestad. Juist toen deze luisterlijke plechtigheid een aanvang zou nemen, kwam een afdeling der Curaçaose padvinders deze installatie bijwonen, met trom en vaan kwamen zij het veld op. De plechtigheid vond plaats in tegenwoordigheid van voornoemde autoriteiten, terwijl ook Mej. Wouters, juist op Aruba verblijvende, werd opgemerkt. Tot hopman werd de heer Wever, tot vaandrig de heer Kelkboom geinstalleerd. Mgr. Verriet zette uiteen wat het wel betekent Kath. Verkenner te zijn. Mgr. verklaarde gaarne naar Aruba gekomen te zijn om deze plechtigheden te leiden, daar onder de jongens zelf het initiatief om te beginnen met verkennerij was opgekomen. De woorden van den bisschop moeten voor vele jongens en ook niet in het minst voor de ouders de waarde der padvinderij hebben duidelijk gemaakt.

Des avonds om half acht had op St. Nicolaas de installatie plaats van 4 patrouilles onder leiding van hopman Tonk. Daar vond de plechtigheid in tegenwoordigheid der autoriteiten plaats in de stampvolle kerk. Na een pontificaal lof wees Mgr. in zijn toespraak op de symboliek van het insigne van een katholieke verkenner: Een verkenner moet trouw zijn en zeker de ridder, die een verkenner wil zijn. Het nut van de jeugdbeweging in onze tijd kwam weer eens zo duidelijk naar voren op deze avond.

Verkenners zouden geen verkenners zijn, zo er bij hun feest geen kampvuur zou zijn. Men riep daarom de hoge gasten en talrijke uitgenodigden bijeen op het Surinaamse sportveld. Het slaagde alles schitterend; de zingende zaag speelde als een viool en wat al niet meer. In deze stemming die een kampvuur altijd met zich brengt, waren de hartelijke woorden van Z. Exc. de Gouverneur zeer welkom. Een verkenner moet een man zijn van karakter, iets wat een staatsburger zozeer past. De jeugd van nu moet eens zien wat er voor hen nu allemaal wordt gedaan in vergelijking wat men deed voor de jeugd van vroeger. Z. Exc. speet het dat in zijn tijd de verkennerij niet bestond. De verkenner is internationaal in zover hij in een padvinder van een ander land zijn broeder ziet, maar tevens draagt het verkennen bij tot het nationale bewustzijn.

Dit laatste werd die avond wonderlijk goed gemanifesteerd door de eendrachtige samenwerking van Arubianen, Curaçaoenaars en Surinamers.

Vrijdagmorgen had de installatie der Voortrekkers plaats in de kerk te Oranjestad: Plechtig klonken de vragen: het ceremonieel maakte zichtbaar indruk: de verniewing van de doopbelofte; het ontvangen van de zegen van hun bisschop. De verkenners met als leiders J. Arends en R. de Palm zullen het woord van Mgr. ter harte nemen en een keurtroep zijn van ridders.

Onder de H. Mis had een generale H. Communie plaats. Na afloop werd het ridderideaal weer even benadert in de opdracht aan Maria.

Des avonds een kampvuur op het moeilijk te vinden San Hosé.

De padvinders hebben op Aruba wel zulk een goede indruk gemaakt, dat de autoriteiten, ofschoon de tijd kort was, toch zolang mogelijk te midden der jongens zijn gebleven.

Bij het uitgeleiden op het vliegveld Zaterdagmiddag, was het de jongens aan te zien, hoe dankbaar zij Z. Exc. de Gouverneur waren voor zijn tegenwoordigheid bij hun installatie; hoe dankbaar zij waren voor de woorden van hun bisschop.

Alles kon wel niet mooier beginnen. Onder de zegen des hemels groeie dit werk uit en bloeie.

De Curaçaose padvinders brachten hun weekend nog op Aruba door, elkander lerend en helpend.

Zondagmiddag liep de Libertador binnen met de wapperende vanen der padvinders. Het feest was uit. Maar het zal zijn goede uitwerking niet missen.

Zijne Excellentie de Gouverneur zal op den 31sten Augustus a.s. alle autoriteiten en particulieren in de gelegenheid stellen om des voormiddags om 10.30 uur ten Gouvernements-huize persoonlijk hunne gelukwenschen aan te bieden met den verjaardag van Hare Majesteit de Koningin.

Ter gelegenheid van het regeeringsjubileum van Hare Majesteit de Koningin zal Zijne Excellentie de Gouverneur op Dinsdag 6 September 1938 om 10.30 uur des voormiddags openbaar gehoor houden ten Gouvernementshuize.

De Gouvernements-Secretaris,
GRONEMEIJER.

DIEFSTAL.

Als verdacht van diefstal van gouden sieraden is door de Politie aangehouden en voor onderzoek in bewaring gesteld, de 22-jarige dienstbode W.

AANRIJDINGEN.

In de namiddag van Zondag j.l. is op de weg rond het Schottegat, ter hoogte van Marchena, het 6-jarige meisje S., door een luxe auto aangereden. Tengevolge hiervan brak zij haar linkerbeen en liep een vrij diepe wonde op aan haar kin. Zij is ter verpleging overgebracht naar het hospitaal alhier. Naar de oorzaak van de aanrijding wordt door de Politie een onderzoek ingesteld.

In de morgen van 15 Augustus j.l. is op de weg naar Montagne de 31-jarige werkman H. door een autobus aangereden, waarbij hij vermoedelijk zijn rechter bovenbeen heeft gebroken. Hij is per ambulance ter verpleging naar het Sint Elisabethsgasthuis vervoerd. Naar de oorzaak van de aanrijding wordt door de Politie een onderzoek ingesteld.

In de avond van 15 Augustus j.l. is de 14-jarige S., op de hoofdverkeersweg naar Santa Rosa, door een vrachtautomobiel aangereden en liep hierbij zodanige verwondingen op aan zijn hoofd, dat hij ter verpleging moest worden overgebracht naar het Sint Elisabethsgasthuis alhier. Tegen den chauffeur, die na de aanrijding was doorgereden en van wien later bleek dat hij dronken was, is proces-verbaal opgemaakt.

Op 16 Augustus l.l. is, nabij het Sint Elisabethsgasthuis alhier, de 8-jarige schooljongen L. door e enluxe aangereden. L. heeft hierbij zijn rechterbeen gebroken. Hij is ter verpleging in bedoeld gasthuis opgenomen. Naar de oorzaak van de aanrijding wordt door de Politie een onderzoek ingesteld.

VERKRACHTING.

Als verdacht van verkrachting is door de Politie aangehouden en voor onderzoek in bewaring gesteld, de 24-jarige los werkman K.

OPIUM.

Door de Politie is proces-verbaal opgemaakt tegen een tweetal Chinezen, die elk een hoeveelheid ruw opium vervoerden.

STATEN VAN CURAÇAO.

Zitting op Dinsdag, den 30n. Augustus 1938, des avonds te 8 uur.

Te behandelen onderwerpen:

1o. Ingekomen stukken.

2o. Ontwerp landsverordening regelende de vervanging van registers van Burgerlijken Stand, welke door slijtage onbruikbaar zijn geworden.

De Griffier der Staten,

H. J. FERGUSON.

DANKBETUIGING

Langs deze weg betuigen wij onze hartelijken dank aan allen die op de een of andere wijze hun belangstelling getoond hebben gedurende de ziekte en bij 't overlijden van onze welbeminde vader:

LOUIS VAN ROSBERG

R. I. P.

Namens de familie,
Walter v. Rosberg
Elmy v. Rosberg.

UITVOER SURINAAMSE PRODUCTEN NAAR CURAÇAO.

We ontvingen van de Kamer van Koophandel in Suriname het jaarverslag over 1937. Over de uitvoer van Surinaamse producten naar Curaçao lezen we:

De uitvoer van Surinaamse land- en tuinbouwproducten naar Curaçao werd in 1937 wederom hoofdzakelijk verzorgd door het Departement van Landbouw en Economische Zaken en werden deze zendingen eveneens gefinancieerd door de Kamer van Koophandel & Fabrieken, aangezien deze producten in Curaçao verhandeld worden door hare agent aldaar den heer L. Terzol.

Behalve van het Departement van Landbouw Economische Zaken importeerde de agent van de Kamer van Koophandel te Curaçao in 1937 ook rijst en citrusvruchten rechtstreeks van particulieren [illegible] wel voor een factuurwaarde [illegible]

Door het Departement van Landbouw Economische Zaken werd [illegible] uitgevoerd naar Curaçao voor een waarde van ongeveer f 14.000.—

Vrachten Paramaribo—Curaçao	f 2.160.18
Opkoop producten, emballage, verpakking	f 11.763.02
De Kosten van porti, telegrammen etc. bedroegen	f 205.64

De uitvoer van producten naar Curaçao, welke door de Kamer van Koophandel gefinancieerd werd is in 1937 zeer belangrijk toegenomen. De totale factuurwaarde bedroeg in 1937 f 13.823.69 tegenover f 4. 475.24 in 1936.

De agent van de Kamer van Koophandel & Fabrieken importeerde derhalve gedurende 1937 in totaal f 24.030.69 uit Suriname.

In de volgende tabel zijn opgegeven de uitvoer naar Curaçao door directe bemiddeling van de Kamer van Koophandel over 1936 en 1937.

ARTIKEL	1936	1937
Aardvruchten	**6.934 K.G.**	**6.716 K.G.**
Zoete patatten	1.016	[illegible]
Zoete Cassave	730	[illegible]
Tajopie	2.904	2.835
[illegible]	2.284	719
Groenten	**7.008**	**6.915**
[illegible]	1.229	422
Bonen (snij)	1.444	2.509
Komkommer	2.812	2.509
Beranger	—	135
Tomaten	599	390
[illegible]	—	35
Pompoen	1.365	2.771
Kousebandjes	59	73
[illegible]	—	12½
[illegible]rlotten	—	25
Rijst	**11.125**	**97.692**
[illegible] rijst	225	64.845
Gestroomde rijst	900	32.847
Citrusvruchten	**133.366 st**	**280.299 st**
Sinaasappel	110.248	274.370
[illegible]vruchten	23.118	5.929
Andere vruchten		
Watermeloen	44	38
[illegible]	—	7
[illegible]	10 bos	—
[illegible]	60 bos	—
Koffie		
Ongebrand	—	4.219
Gebrand	—	91
Gemalen	—	477
Blacke-peas	—	3.375
[illegible]		
levend	125 st	—
geslacht	[illegible]	—
Bewerkte producten		
Rijstzemelen	—	[illegible]
Stijfsel	1.640 K.G.	20.[illegible]
Casavemeel	—	25
Maismeel	125	5
Ingemaakte en gezouten groenten	164	116
Gedroogde en gezouten vis	—	309
Bananenmeel	—	67
Bacovenvijgen	215 lbs	90
Ananas in blik	108 blik	—
Jams en marmeladen	—	28
Stropen	—	46
Pickels	—	129
Pindakaas	—	3
Honing	—	10 .L
Tamarinde en [illegible]	—	15 blik
Balata voorwerpen	—	f 10.—
Vlechtwerk	—	23.—
Aardewerk (Indiaans)	—	4.—
Houtwerk (kapblokken)	—	2.—

Uit deze staat blijkt, dat hoewel verschillende nieuwe producten in de handel gebracht werden, de handel zich tot in hoofdzaak centraliseerde op enkele voorname producten, a.w.: **rijst, citrusvruchten, rijstzemelen, gomma, koffie en koffieproducten.**

De omzet van groenten en aardvruchten nam, wat betreft het gedeelte gefinancieerd door de Kamer van Koophandel een weinig af. Daar door verschillende kleinere exporteurs in 1937 eveneens groenten en aardvruchten geexporteerd werden, is het te verwachten dat de totale uitvoer van deze producten in 1937 wel is toegenomen.

De totale export naar Curaçao liep in 1937 ongeveer f 62.000.— tegen ruim f 22.000.— in 1936.

ALGEMEEN NEDERLANDSCH VERBOND

Groep Nederlandsche Antillen.

JEUGD-BIOSCOOPVOORSTELLING

op Woensdag 31 Augustus in „ROXY". Aanvang 5 uur n.m.

Op veler verzoek nogmaals vertooning der rolprenten:

No. 1. De Doopplechtigheid van H. K. H.

PRINSES BEATRIX.

No. 2. De beroemde Weener Zangerknapen in hun eerste groote film

ZINGENDE JEUGD.

TOEGANGSPRIJZEN

voor kinderen	Balcon f. 0.30,	Beneden 0.15
voor volwassenen	„ 0.50,	„ 0.30

2—1

DE INRICHTING VAN DE KAMER VAN KOOPHANDEL.

Verschenen is het Voorlopig Verslag van de Staten over de drie verordeningen begin Mei ingediend, betreffende de Kamer van Koophandel.

Het bezwaar in de memorie van toelichting vermeld en door enkele leden gedeeld, dat het kiesrecht voor de Kamers thans in handen is van personen, die geen belang hebben bij, althans geen [illegible] hebben voor de handel en industrie van Curaçao, werd in de afdelingen door de meeste leden minder gewichtig geacht dan de bezwaren klevende aan het thans voorgestelde kiessysteem.

En deze bezwaren waren wel zo overwegend, dat de afdelingen het beter achtten de verdere behandelingen der onderwerpen te staken, om 's Bestuurs inzichten over de naar voren gebrachte bezwaren te vernemen.

Het Nieuwe Kiesreglement.

Kan men van de nieuwe belastingvoorstellen, die bij de Staten zijn ingediend, zeggen dat zij (al betreffen ze helaas slechts technische wijzingen) een goed stuk wetgevend werk vertegenwoordigen, van het nieuwe kiesreglement geldt dit in even sterke mate.

Het kiesreglement is één geheel, logisch opgebouwd en toch zo eenvoudig mogelijk. Dat is een groot voordeel boven het oude kiesreglement.

Doch het grootste voordeel van het nieuwe boven het oude reglement bestaat in de geest die daaruit spreekt.

Het bestuur heeft de les, uit de jongste verkiezingen te trekken, blijkbaar begrepen. Nu het Curaçaose volk de aarzelend geboden gelegenheid om medezeggenschap te hebben in het landsbestuur, zo gewetensvol en wel-bewust heeft benut, wil het bestuur tonen, dat het vertrouwen heeft in het Curaçaose volk, door het kiesrecht zoveel mogelijk uit te breiden.

Wie zullen er thans mogen kiezen? De vrouwen mogen niet meedoen, maar voor de mannen wordt het dan ook zeer ruim gesteld. Alle mannen (boven de 25 jaar) die hun inkomstenbelasting hebben betaald, mogen kiezen. Verder die mannen, die Nederlands kunnen lezen en schrijven); of (op de Bovenwinden) die Engels kunnen lèzen en schrijven.

Hoe blijkt, dat men kan lezen en schrijven? Door een verklaring dat men de lagere school heeft doorlopen; of door een verklaring van twee onderwijzers of van twee andere door den Gouverneur aan te wijzen personen, die onderzocht hebben of men kan lezen en schrijven?

Men komt echter niet vanzelf op de kiezerslijst, doch moet zich mondeling of schriftelijk daarvoor opgeven bij het bevolkingsbureau met overlegging van aanslagbiljet of verklaring.

Het kiezen zelf is ook heel eenvoudig. Het ingewikkelde nummeren der candidaten wordt afgeschaft. Men krijgt nu hetzelfde stelsel als in Holland voor Tweede Kamer, Gemeenteraad en Prov. Staten geldt. Evenwel: de Bovenwinden en Bonaire zijn apart geregeld. Die krijgen ieder één zetel in de Staten te bezetten. Op Curaçao en Aruba krijgen we dan de evenredige vertegenwoordiging.

Op het stembiljet komen de lijsten van candidaten van iedere partij.

De kiezer hoeft slechts het vakje voor de candidaat zijner keuze rood te maken. Verder niets.

De stemmen op een candidaat uitgebracht gaan niet verloren als er teveel of te weinig zijn voor die bepaalde candidaat, zij zijn van waarde voor andere candidaten van de lijst. Ook kan een lijst van Aruba en die van Curaçao verbonden worden, zodat de overschotten tezamen gevoegd worden.

De kiesdeler is het aantal uitgebrachte geldige stemmen, gedeeld door het aantal zetels (acht). De lijst die een of meermalen de kiesdeler heeft gehaald krijgt direct een of meer zetels toegewezen. Voor de restzetels geldt het stelsel van de grootste gemiddelden. Niet wie het grootste overschot heeft, maar de lijst die met een restzetel erbij het grootste aantal kiezers voor iedere zetel kan leveren, krijgt zulk een restzetel.

Dit zijn enige grote lijnen van het nieuwe stelsel.

Dit kiesstelsel met lijsten veronderstelt dat er partijen zijn en dat de kiezers de richting van een of andere partij zijn toegedaan (niet zoals vroeger bepaalde personen in de Staten wilde hebben). Daarom is iedere stem voor de lijst van belang.

Men kan opwerpen dat de Curaçaose Gemeenschap te klein is om het vormen van partijen te bevorderen. Ofschoon het juister is te zeggen, dat er in wezen toch al verschillende belangen groepen bestonden met sterk geprononceerde tendenzen, die in het politieke leven van vroeger hun diepe stempelindruk hebben gezet, ook al noemde men zich dan geen partij. Daarbij bestaan er tóch al formele politieke partijen sinds een paar jaar. En overigens kennen we mekaar op Curaçao toch wel, of daar nu een partijverband bij te pas komt of niet. We hoeven mekaar niets wijs te maken.

Omgekeerd zal het nu pas nodig zijn kleur te bekennen en daardoor zal Sjon Jan of Sjon Piet niet meer in de Staten zitten, omdat hij zo'n fidele kerel is, maar omdat hij een concreet program heeft na te streven.

Gelijk het voor de zittende Statenleden thans bij de behandeling van het ontwerp nodig zal zijn kleur te bekennen inzake hun democratische gezindheid. Een beroep op en beloften aan het volk in de verkiezingstijd en platonische liefdesverklaringen aan het Curaçaose volk in de Staten zijn allemaal heel aardig. Maar nu komt het erop aan te tonen, dat men in dat volk voldoende vertrouwen heeft.

Daarvoor zal de behandeling van dit Kiesreglement een uitstekende toetssteen zijn.

R.A.

VERGOEDING STATENLEDEN.

Aan de Staten is door het Bestuur aangeboden een Landsverordening houdende toekenning [illegible] reis- en verblijfkosten aan de leden der Staten van Curaçao.

We lezen daaromtrent in de Memorie van Toelichting:

Artikel 77, lid 2 der Curaçaose Staatsregeling (P. B. 1936 No. 105) bepaalt, dat aan de leden der Staten van Curaçao bij landsverordening vergoeding van reis- en verblijfkosten kan worden toegekend.

Aangezien de leden der Staten niet steeds op het eiland Curaçao woonachtig zullen zijn, komt 't ondergetekende wenselijk voor de hiervoren bedoelde vergoeding toe te kennen.

In analogie met de te dier zake geldende bepalingen voor de leden van de Volksraad in Nederlands Indië wordt voorgesteld slechts het principe der regeling in ene landsverordening neer te leggen. Waar voor de Curaçaose landsdienaren reeds ene regeling der vergoeding wegens reis- en verblijfkosten bestaat (P. B. 1933 No. 57) ligt het voor de hand deze bepalingen van toepassing te verklaren op de leden der Staten, waarbij zij gelijkgesteld worden met hoofdambtenaren.

„BUNTE BLUMEN."

Donderdagavond had in het Theater Roxy een huldigingsavond plaats van genoemd Koloniaal Clubje, aangeboden aan de Heer Carl Fensohn op zijn achtigste verjaardag.

Alleen het motief van deze opvoering mocht een ieders sympathie genieten. Want wat de Hr. Fensohn op muziekgebied op Curaçao gedaan heeft, is niet in enkele kolommen te beschrijven. Deze geboren Duitser heeft naar Curaçao meegebracht de liefde voor de muziek en dit ook het Curaçaose volk weten mee te geven.

[illegible] hier culturele arbeid verricht, waarvoor hem Donderdagavond een verdiende hulde is gebracht.

In optocht was deze musicus door zijn leerlingen van huis afgehaald en gebracht naar het Theater Roxy, waar onder leiding van Mej. Adela Fensohn een prachtige muziekavond is opgevoerd. Roxy had voller kunnen zijn; de Hr. Fensohn was het waard. Maar toch was de zaal goed bezet.

De muziek was zeer mooi; evenzeens de aankleding zowel van toneel als spelers. En de hulde aan de Hr. Fensohn No. 12 van het eerste gedeelte was zeker een der meest treffende momenten van de avond.

Ook de hulde aan Holland was zeer treffend.

Het was alles bij mekaar een zeer mooie avond. Voor ons, maar voor anderen misschien weer niet, was het een een weinig „te veel" wat schade deed. [illegible] helft van het programma en dan een [illegible] zowel aan spelers als toehoorders [illegible]der welkom zijn.

[illegible] hulde en [illegible] Fensohn.

Een tijdperk van strijd is nooit de ergste periode geweest in de geschiedenis van Gods Kerk. Het ergste, wat ons kan overkomen is de godsdienstige onverschilligheid.

Deugd en liefde zijn de beste wapenen tegen de dwaling.

Het hart heeft zijn eigen seizoenen; het kan er winter zijn, met zomer in het rond; en ook zomer, met winter daarbuiten.

De meeste mensen leren in twee of drie jaar het spreken, maar ze leren hun ganse leven niet het zwijgen.

Moeilijkheden moeten prikkels zijn, geen struikelblokken.

Trap het koren niet plat, om een klaproos te plukken.

Glimlachen kan als een dolk verwonden.

Wij worden somtijds pas een kind,
als alles aan ons is gestorven,
wat wij te veel hebben bemind
en wat wij te veel hebben bedorven.

Aankomst en vertrek der schepen gedurende de maand Augustus 1938.

8	Eng.	Waifarer	Liverpool	Colombia
9	Fransch	Washington	Cristobal	Havre
9	Noorsch	Sorvangen	St. Domingo	La Guaira
9	Amk.	San Luis	Maracaibo	Aruba—Maracaibo
9	Duitsch	Phoenicia	Prt. Cabello	Cristobal
9	Amk.	Mayan	La Guaira	Maracaibo
0	Duitsch	Henry Horn	San Juan	St. Domingo
0		Waldtraut Horn	Prt. Cabello	Prt. Colombia
0	Ned.	El Libertador	Aruba—Maracaibo	La Guaira
0	Amk.	Santa Elena	New York	„
1	Ned.	Medea	Prt. Cabello	Aruba—Maracaibo
1	Eng.	Remuera	Londen	Cristobal.

Waarom afstand van de Engelsche troon?

Politiek op de achtergrond.

Een Zondagblad, de „Sunday Pictorial, heeft het recht verworven een en ander te publiceren uit het boek van Eugene J. Young, dat weldra verschijnen zal, „Achter de schermen der Censuur".

Young is de buitenlandse redacteur van het grootste en invloedrijkste blad van Amerika, de „New York Times".

Hetgeen hij schrijft omtrent de voorgeschiedenis van de troonsafstands-crisis is van zeer groot belang. Het is des te belangrijker, omdat het strookt met de geruchten en vermoedens, die in December 1936 en ook daarna in Engeland en op het vasteland de ronde deden.

Wij kunnen slechts een zeer korte samenvatting geven van het voornaamste, dat Young in zijn kolommenlange beschouwingen te berde brengt en wij moeten dit nog laten voorafgaan door een opmerking.

Het is deze. Niets stond het huwelijk tussen hem en Mr. Simpson in de weg. Het door Edward gewenste Morganatisch huwelijk was uitgesloten, omdat de Engelse wet zulk een huwelijk niet kent.

Maar de Koning had niemands toestemming nodig om welke vrouw ook te trouwen. Door het huwelijk zou zij koningin worden. Grote moeilijkheden zouden zich voorgedaan hebben, daar de Engelse kerk het huwelijk van een gescheiden vrouw als onwettig beschouwt. Grote moeilijkheden zouden zich ook voorgedaan hebben in de boezem der koninklijke familie. Maar was het huwelijk eenmaal gesloten, dan zou Mrs. Simpson koningin van Engeland geweest zijn.

Niemand heeft gepoogd dit den koning te beletten. Wat wij wel weten, is dat [illegible] nen verheffen, maar dit niet gedaan heeft; dat hij koning had kunnen blijven maar de troon prijs gaf.

Een bemind vorst.

Er is nog één ding dat een ieder heeft kunnen vaststellen. Edward was zeker niet meer zo populair als hij enige jaren doorvoor geweest was, maar toch was hij een bemind vorst. In weerwil hiervan liet de grote massa van het volk hem gaan zonder veel spijt; in weerwil hiervan vond hij gedurende de crisis slechts zeer weinig openbare sympathie. Maar kenmerkender dan dat: hij had de regering tegen zich en hij had de overgrote massa van het parlement tegen zich.

Zijn enige pleitbezorgers in de pers waren die bladen, wier bewondering voor de parlementaire instellingen het geringste is; en de enige die op die dag van de troonsafstand voor het parlement ten zijnen gunste betoogden, waren de Britse fascisten.

Kortom: gedurende heel de crisis kreeg men de indruk, dat achter de huwelijkskwestie een groot politiek, een groot constitutioneel conflict stak.

Edward had als prins van Wales reeds blijk gegeven van neigingen in de richting van Duitsland. Young neemt aan, dat die verband hielden met 't felle anticommunisme, dat hij met zijn vader gemeen had. Frankrijk dreef steeds meer af naar links; voor het eerst hadden communisten zitting gekregen in het Franse kabinet.

Voorkeur voor Duitsland.

Maar zelfs daarvóór had Edward, als prins van Wales, reeds blijk gegeven van een voorkeur in Duitsland. In 1935 had hij voor het Brits legioen (organisatie van oud-strijders) een opvallend pro-Duitse rede gehouden. De leider dier organisatie, majoor Featherstone, hield kort daarop in Duitsland een rede, waarin hij zeide, dat Engeland van 1914 tot 1918 feitelijk aan de verkeerde zijde gevochten had. De prins liet strijders uit het oude Duitse leger naar Engeland overkomen en gaf tegenover hem uiting aan zijn gevoelens van vriendschap. Hij moedigde Britse oud-strijders aan, Duitsland te bezoeken, en men neemt aan dat hij van te voren bekend was met de woorden, die majoor Featherstone daar spreken zou.

Gespannen verhouding.

En nu deed zich een vreemd verschijnsel voor. Zijn verhouding tot Mrs. Simpson werd gedurende heel zijn regering druk besproken. Een zeer gespannen toestand ontstond hierdoor in de koninklijke familie. Ingewijden kozen partij voor of tegen den koning. En hierbij kon men waarnemen, dat de groep, die aan 's konings zijde stond, bijna uitsluitend samengesteld was uit warme vrienden van Duitsland (Winston Churchill vormde hierop de voornaamste uitzondering), terwijl zijn tegenstanders vooral bestonden uit aanhangers der regering, en natuurlijk uit degenen, die om godsdienstige redenen zijn verhouding tot Mrs. Simpson laakten. Toch waren er onder laatstgenoemden velen, die in ieder ander opzicht den koning steunden, onder anderen het Katholieke weekblad „Catholic Times", dat daarom door den aartsbisschop indirect berispt werd.

Aan het hoofd van datgene wat men als de „Koningspartij" begon aan te duiden, kwam te staan de markies van Londonderry, een der toonaangevende pro-Duitsers.

Nu is het duidelijk, dat er tussen pro-Duitsland en de beoordeling van Mrs. Simpson's huwbaarheid niet het minste verband bestaat, en dat ook de beide partijen die zich begonnen te vormen, in werkelijkheid waren een pro-Edward en een pro-regeringspartij.

Nauwelijks had de nieuwe koning de scepter ter hand genomen, of Lord Londonderry begaf zich naar Duitsland, waar hij drie weken vertoefde, en behalve Hitler onder anderen Von Neurath en Goering ontmoette.

Na de dood van den Duitsen ambassadeur Von Hoesch werd Ribbentrop tot gezant in Londen benoemd. Zijn verhouding tot de Britse regering was slecht, maar opnieuw waren het de mannen der „Koningspartij", die veel werk van hem maakten, en herhaaldelijk was hij de gast van Londonderry.

De besprekingen.

De 20ste October had Baldwin zijn eerste onderhoud met den koning naar aanleiding van diens voorgenomen huwelijk. Reeds toen gaf Edward te kennen dat hij mrs. Simpson in ieder geval trouwen zou, en bereid was heen te gaan. De 25ste November wierp de koning het denkbeeld van een morganatisch huwelijk op. Noch op 20 October, noch meer dan een maand daarna, deed Baldwin iets om een beslissing uit te lokken. Zelfs op 2 December, dus op de dag vóór de grote crisis, zeide hij, toen de koning hem opnieuw ontbood, dat hij nog geen oordeel kon uitspreken over een morganatisch huwelijk. Er was dus, terwijl de storm op losbarsten stond, nog niets beslist. Baldwin had blijkbaar geen haast. Het zou immers nog maanden duren eer Mrs. Simpsons' huwelijk onbonden werd.

Vanwaar dan die plotselinge crisis?

Op 17 November had de koning een bezoek van twee dagen gebracht aan de steenkolenmijnen van Zuid-Wales, waar grote nood heerste. De oppositie in het parlement had naar aanleiding van deze noodtoestand de regering in het Lagerhuis bestookt.

In Wales trad de koning zodanig op, dat men de indruk kreeg dat hij de ondoeltreffendheid zijner regering aan de kaak wilde stellen. In conservatieve krin[illegible] zijn verlangen een zelfstandiger positie tegen over zijn regering in te nemen dan Brits souvereinen sinds generaties gedaan hadden.

Heftige reactie.

Het incident maakte een vrij diepe indruk, echter de regering ging er niet op in. Maar het zou een grote rol spelen bij de December-crisis.

In de laatste week van November kwam de toenmalige Belgische premier Paul van Zeeland, plotseling per vliegmachine te Londen aan, om de Britse regering mede te delen dat hij door zijn geheimen dienst te Berlijn inlichtingen ontvangen had volgens welke Hitler besloten had een leger naar Spanje te zenden; dat hij (Hitler) van de hoogste zijde de verzekering ontvangen had dat Engeland niet zou deelnemen aan de oorlog, indien deze mocht uitbreken en dat hij vastbesloten was, om, indien Frankrijk zich verzette tegen zijn plannen, dat land door België heen aan te vallen.

Het was Van Zeelands noodkreet, welke plotseling de crisis uitlokte. De ministers werden bijeengeroepen; de leiders der liberale en Labouroppositie woonden de bijeenkomst bij. Een „grote nationale raad" werd gehouden. Terzelfder tijd kwamen de avondbladen uit met opzienbarende berichten omtrent een crisis van de eerste rang, verband houdend met Spanje. De rede, die Eden de volgende dag aan de Van Zeeland-lunch zou houden, werd op de bijeenkomst van de ministerraad ontworpen. De leiders der oppositie verbonden zich plechtig aan Baldwin's zijde te zullen staan, en in de „Times" kon men de volgende paragraaf lezen:

Lagerhuis zal optreden als wat het land in soortgelijke tijden vaak nodig gehad, doch zelden gekregen heeft, — namelijk een Raad van State, welke in staat zal zijn blijk te geven van zijn onwankelbare kracht in elke binnen- of buitenlandse crisis, die zich mocht voordoen".

Hierbij moet aangetekend worden dat een „Raad van State" (Coucil of State) in geval van noodzaak de functies van den koning had kunnen opschorten, of hem zelfs van de troon vervallen had kunnen verklaren.

Grote constitutionele crisis.

Aldus was het dat de grote constitutionele crisis ontstond, welke slechs toevallig samenviel met 's konings huwelijksplannen. Zij ontsproot aan de vrees, dat Edwards voorliefde voor Duitsland en de door zijn vrienden gegeven verzekeringen Hitler zouden aanmoedigen tot een oorlog, waarin ook Engeland zou gesleept worden.

Door het optreden van Edward in Zuid-Wales was de indruk versterkt dat hij buiten zijn ministers om en tegen zijn ministers in wilde handelen.

Onmiddellijk na de troonsafstand namen de Britse binnenlandse politiek en de Europese politiek een ander karakter aan. Op 24 December werd den Duitsen ambassadeur te Parijs medegedeeld, dat niet alleen Frankrijk, maar ook Engeland, een vermeerdering der Duitse strijdkrachten in Spanje ernstig zou opnemen. De Duitse regering nam de wenk ter harte, en ruim een week later, op de nieuwjaars-receptie te Berlijn, hield Hitler een toespraak, waarin hij de hoop uitspraak, dat Duitsland zou bijdragen tot vermindering van de in Euroaa heersende bezorgdheid. Met den Fransen ambassadeur had hij een onderhoud, waarin zij elkaar wederzijdse verzekeringen gaven.

Of deze opzienbarende voorstelling juist is, wagen wij niet te beoordelen, maar zij strookt met alle feiten, die bekend zijn, en verklaart veel dat onverklaarbaar leek. en

Het hart heeft zijn eigen seizoenen: het kan er winter zijn, met zomer in het rond; en ook zomer, met winter daarbuiten.

De meeste mensen leren in twee of drie jaar het spreken, maar ze leren hun ganse leven niet het zwijgen.

SPORT-RUBRIEK

Officiële Mededelingen van "De Curaçaose Voetbalbond".

WEDSTRIJD 21 AUGUSTUS 1938.

Jong Holland — R.C.C. 3—0.

PROGRAMMA WEDSTRIJDEN WILHELMINA—BEKER.

Zondag, 14 Augustus 1938.
MUNDO NOBO.
9.— — 10.15 uur v.m.
S.U.B.T.
Transvaal 0
4.30 — 5.45 uur n.m.
Jong Holland 5) a H. Elfrink
Feyenoord 2
RIO CANARIO.
4.30 — 5.45 uur n.m.
Asiento 4) c O. Suarez
Hollandia 0
SCHERPENHEUVEL.
Scherpenheuvel 0) d A. Oehlers
Hercules 1

Zondag, 21 Augustus 1938.
MUNDO NOBO.
Jong Holland 3) e A. Jesurun
R.C.C. 0

Zondag, 28 Augustus 1938.
RIO CANARIO.
S.U.B.T.) f A. Oehlers
Asiento
MUNDO NOBO.
Hercules) g Corsica
Jong Holland

Woensdag, 31 Augustus 1938.
MUNDO NOBO.
Winnaar f
Winnaar g H. Elfrink.

Bij gelijke stand alle wedstrijden 2 × 7½ minuten verlengen, is de stand dan nog gelijk, dan beslist het lot.

Voor deze wedstrijden worden geen groene kaarten rond gezonden.

BESTUUR C.V.B. GEWIJZIGD.

De C.V.B deelt mede, dat in verband met het a.s. buitenlands verlof van de 1sten Secretaris, met ingang van 15 Augustus 1938 zullen optreden als volgt:
1ste Secretaris — de Heer J. W. S. Beaujon, Pietermaai 98a
Competitieleider — de Heer G. M. Beltram, Bergstraat 17
2de Secretaris — de Heer G. [illegible], Ned. Ind. Gas Mij.
(in- en afschrijving ledenKAART (elftal opgaven; wedstrijd- en ruilformulieren.)

HET BESTUUR